

VODIČ ZA INVESTITORE

**GRAD
ZENICA**

GRAD ZENICA

Riječ Gradonačelnika

Posebno sam ponosan na činjenicu da je grad dobio BFC certifikat za prijateljsko okruženje za investitore, što je najbolja potvrda da su predani rad i trud urodili plodom. Uprkos opstrukcijama političkih oponenta, učinjeno je mnogo na stvaranju povoljne klime za investitore. Shodno tome, Poslovnu zonu "Zenica 1" prepoznali su brojni privrednici zbog čega je za kratko vrijeme postala mali grad preduzeća, koji danas u 95 firmi zapošljava više od 1.200 osoba. Pored toga, u okviru „Biznis inkubatora“ i „Tehnoparka Zenica“ djeluju 42 firme u kojima radi oko 180 ljudi. Učinjeno je mnogo na unapređenju saradnje između privatnog i javnog sektora, uspostavljanju privrednog okruženja povoljnog za razvoj malih i srednjih preduzeća, osigurani su nikada veći poticaji za privredu i poljoprivredu, koji ranije, nažalost, nisu postojali. Sve to rezultiralo je da se mnogi odluče pokrenuti svoj obrt i investiraju u proizvodnju što je dodatni motiv Gradskoj upravi, sa mnom na čelu, da i dalje osluškujemo sve nedostatke koje smo zatekli i preuzeli, te unaprijedimo uslove da bi nastavili biti atraktivni za investitore.

Kako bismo omogućili da se Zenica razvija i bude interesantna za investiranje, oslobodili smo takse sva fizička lica koja po prvi registruju obrt, smanjili zakup javnih površina, uspostavili dijalog i suradnju sa Udruženjem poslodavaca, uveli i subvencioniranu kreditnu liniju... Predano radimo i na otvaranju dvije nove poslovne zone i to Poslovno-prodajna zona „Zenica-jug“ i Poslovna zona „Zenica Sjever“, za koje već vlada ogromno interesovanje.

Također, Zenica će dobiti moderno izdanje zgrade Gradske vijećnice, rekonstruisat ćemo Trg Alije Izetbegovića i Trg BiH sa podzemnim garažama. U planu je i realizacija projekta uređenja popularnog izletišta Smetovi, koje će dobiti i žičaru. Gradski otvoreni bazeni, izgrađeni 1965. godine, bit će pretvoreni u moderni „Aqua park“, kakav dolikuje 21. stoljeću i četvrtom gradu u BiH. Sve to učiniti će naš grad još atraktivnijim i modernijim, po uzoru na evropske.

Pored svega navedenog, odlučni smo da i druge raspoložive kapacitete grada prilagodimo potrebama i zahtjevima privrednika, kojima nudimo poseban sistem subvencija prilagođen pojedinačnim investicijama.

Uvjereni smo da će i brojni drugi investitori prepoznati apsolutnu opredijeljenost Gradske uprave na stvaranju respektabilnog poslovnog ambijenta što će im biti motiv više da zajedničkim snagama nastavimo praviti pozitivne poslovne priče, otvarati nove firme, stvarati radna mjesta i osigurati mladima da svoje znanje i kompetencije iskoriste u rodnom gradu, te na taj način spriječimo njihov masovan odlazak u zemlje svijeta. Samo zajedničkim snagama i opredijeljenošću možemo nastaviti pisati najljepše priče u gradu čelika.

S poštovanjem!

Fuad Kasumović, gradonačelnik Zenice

GRAD ZENICA

Položaj

Zenica se nalazi u središtu države Bosne i Hercegovine i smještena je u kotlini rijeke Bosne koja s dolinom rijeke Neretve čini osovinu razvoja BiH i uz koje je izražena koncentracija stanovništva kao i prirodnih i stvorenih vrijednosti.

Grad Zenica zauzima površinu od 557,5 km² i udaljen je 70 km od Sarajeva, glavnog grada Bosne i Hercegovine

GRAD ZENICA

Opće informacije

- Administrativni, privredni, sportski i kulturni centar Zeničko-dobojskog kantona.
- Duga tradicija sa „know-how“ u svim podsektorima metalske industrije i industrije čelika, veoma razvijen sektor usluga, jak građevinski sektor te sektor transporta.
- Odlična infrastruktura i komunikacijska mreža.
- Univerzitetski centar s 8 fakulteta, Metalurškim institutom “Kemal Kapetanović” te Centrom za inovativnost i poduzetništvo kao i Centrom za društvena i interreligijska istraživanja pri Univerzitetu u Zenici.
- Vješta, sposobna, motivisana i pristupačna radna snaga.
- Dobra i razvijena poduzetnička infrastruktura putem koje se lokalne vlasti zalažu za unapređenje poslovne klime i daljnji razvoj privatnog sektora.
- Poslovna zona Zenica 1 locirana u neposrednoj blizini centra grada.

GRAD ZENICA

Lokacija

- Zenica se nalazi na državnoj cesti M17 koja povezuje Centralnu i Istočnu Evropu s Jadranom i Mediteranom.
- Udaljenost od Međunarodnog aerodroma u Sarajevu je 45 minuta vožnje automobilom.
- Međunarodni aerodrom Sarajevo nudi, svakodnevno, veliki broj letova uključujući direktne letove za glavne međunarodne aerodrome kao što su Beč, Minhén i Istanbul.
- Grad je povezan modernom željezničkom prugom s Evropom i lukom Ploče na Jadranu.
- Glavna gradska magistrala (GGM) osigurala je brz i nesmetan promet kroz sam grad i povezala je primarnu i sekundarnu cestovnu mrežu s novim Vc koridorom preko magistralnog puta M-17.
- Vc koridor koji prolazi neposredno pored Grada povezuje i integriše regiju u evropsku cestovnu mrežu i praktično spaja EU na sjeveru s Jadranskim morem na jugu.

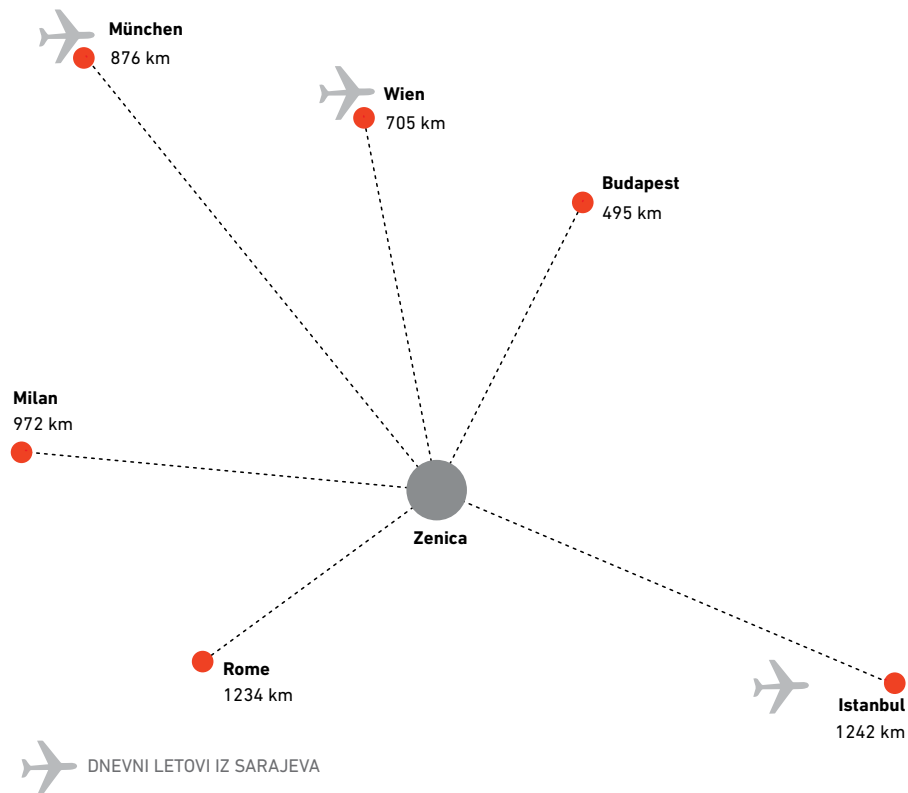
Cestovna udaljenost od većih gradova

Zagreb	334 km
Beograd	314 km
Budimpešta	492 km
Beč	707 km
Berlin	1334 km

GRAD ZENICA

Saobraćaj

Najbliži međunarodni aerodromi

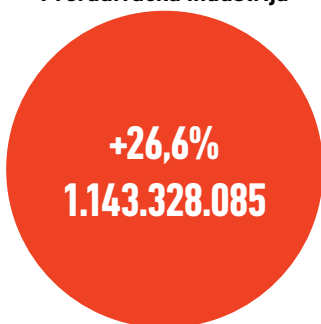
Sarajevo (BiH)	73 km
Tuzla (BiH)	125 km
Split (Hrvatska)	221 km
Zagreb (Hrvatska)	332 km
Beograd (Srbija)	315 km

Najbliže luke

Brčko (BiH)	140 km
Ploče (Hrvatska)	248 km
Beograd (Srbija)	315 km
Rijeka (Hrvatska)	494 km
Bar (Crna Gora)	344 km

Pregled glavnih grana privrede:
porast u odnosu na 2021. godinu i
prihodi (u mil KM) za 2022. godinu

Prerađivačka industrija

Trgovina na veliko i malo

Građevinarstvo

Transportne usluge i skladištenje

REGISTROVANI POSLOVNI SUBJEKTI

Prema djelatnostima

Dominantne privredne grane prema broju privrednih subjekata u 2022. godini

Područje djelatnosti	Broj poslovnih subjekata	Broj radnika
G – Trgovina na veliko i malo	260	2394
C – Prerađivačka industrija	128	4441
M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	117	668
F – Građevinarstvo	59	969
H – Transportne usluge i skladištenje	33	480
Q - Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	16	2591

Pregled poslovnih subjekata u prerađivačkoj industriji

Naziv djelatnosti prerađivačke industrije	Broj preduzeća
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	24
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	16
Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta, osim namještaja...	10
Popravka i instalacija mašina i opreme	4
Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda	5
Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	12
Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	12
Proizvodnja odjeće	8
Proizvodnja mašina i opreme	5
Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala	3
Proizvodnja električne opreme	1
Proizvodnja tekstila	4
Prerada papira i proizvoda od papira	3
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	3
Ostala prerađivačka industrija	3

Ključni sektori

METALNI SEKTOR

GRAĐEVINSKI SEKTOR

SEKTOR USLUGA

POLJOPRIVREDNI I
PREHRAMBENI SEKTOR

METALNI SEKTOR

Izvor podataka: LRC baza podataka,
web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

- > Tradicija u industriji metala i čelika
- > Konkurentna struktura troškova
- > Obučena radna snaga
- > Odlična infrastruktura i prijateljsko poslovno okruženje
- > Čvrsta povezanost između:
 - > Obrazovnih institucija
 - > MSP-a
 - > Metalurškog Instituta

Zašto ulagati u Zenicu?

Zenica, za razliku od bilo kojeg grada u državi, pruža sveobuhvatnu podršku u proizvodnji i to od početka do kraja - od sirovina, preko dizajna, inženjeringa i faze razvijanja proizvoda, pa do same faze proizvodnje i podrške u održavanju.

Značajni domaći energetski izvori, rudnici i električna energija najveće su prednosti ovog sektora. Osim toga, pozitivan je i trend izvozne orijentisanosti prema finansijski jačim i stabilnijim tržištima koji je danas dosegao iznos od skoro 25% ukupnog izvoza iz BiH.

Prihodi od izvoza metalnih proizvoda u 2022. godini i učešće grada Zenice u metalnom sektoru kroz dvije glavne oblasti metalnog sektora:

Zenica - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **1.008.551.285 KM**

Zenica - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 546.668.580 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 37.142.840 KM
- > **UKUPNO: 583.811.420 KM**

BiH - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **4.063.049.412 KM**

BiH - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 1.033.382.741 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 1.252.855.293 KM
- > **UKUPNO: 2.286.238.034 KM**

BiH - prihod od prodaje metalnih proizvoda: **5.304.062.831 KM**

BiH - prihod od izvoza metalnih proizvoda:

- > proizvodnja baznih metala, 1.458.934.928 KM
- > proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, 1.621.760.029 KM
- > **UKUPNO: 3.080.694.957 KM**

Učešće Zenice u IZVOZU u metalnom sektoru:

- > **FBiH 25,54 %**
- > **BiH 18,95%**

Učešće Zenice u OSTVARENOJ PRODAJI u metalnom sektoru:

- > **FBiH 24,82%**
- > **BiH 19,01 %**

METALNI SEKTOR

Izvor podataka: LRC baza podataka,
web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

Prednosti metalnog sektora

- Tradicionalno jedan od najsnažnijih i najuspješnijih sektora u zemlji.
- Ukupno metalni sektor u bh. ekonomiji učestvuje sa 22,85% prihoda od ukupnog izvoza.
- Sektor pruža mogućnosti velikim kompanijama da integriraju postojeće primarne proizvođače za proizvodnju proizvoda s većom dodatnom vrijednošću, visokim kvalitetom i konkurentnim cijenama.
- Zenica učestvuje sa 25,54 % ukupnog izvoza metalnog sektora u FBiH i 18,95 % u BiH u 2022. godini

2022.
GODINA

27
PREDUZEĆA

2815
ZAPOSLENIH

GRAĐEVINSKI SEKTOR

Niskogradnja i visokogradnja

Sektor građevinarstva predstavlja značajan dio ekonomije grada Zenice.

Za grad Zenicu je bitno istaći da se strategija razvoja privrede oslanja, između ostalog i na građevinarstvo, kao jedno od dominantnih sektora privrede.

Građevinske firme na području grada Zenice bave se svim vrstama radova. Pri tome je evidentan porast broja specijalizovanih građevinskih firmi za oblasti niskogradnje koja zbog velikih infrastrukturnih projekata u BiH postaje sve interesantnija. U sektoru građevinarstva dominira veći broj srednjih i malih preduzeća, ali i nekoliko velikih kompanija.

VRIJEDNOST IZVRŠENIH
GRAĐEVINSKIH RADOVA

96,4
MILIONA KM

2022.
GODINA

59

PREDUZEĆA

977

ZAPOSLENIH

Struktura građevinskih radova na području grada Zenice (2022.)

NISKOGRADNJA

93%

VISOKOGRADNJA

7%

SEKTOR USLUGA

Najuspješniji sektor u Zenici

Niz godina jedan od najsnažnijih i najuspješnijih sektora u gradu Zenici kao administrativnom sjedištu Zeničko-dobojskog kantona.

Sektor profesionalnih i poslovnih usluga ima veoma bitnu ulogu u ukupnim ekonomskim tokovima grada Zenice, ne samo zbog svoga obima nego i zbog horizontalnih veza s ostalim privrednim sektorima na koje djeluje kroz transfer tehnologija, inovacija, kreativnosti, te unapređenja efikasnosti procesa. U sektoru profesionalnih i poslovnih usluga nalaze se djelatnosti koje na globalnom nivou veoma brzo rastu i imaju potencijale za daljnji rast: IT sektor, poslovno savjetovanje, marketing i sl.

Sektor pruža mogućnosti velikim ali i svim ostalim kompanijama da zadovolje sve svoje potrebe za različitim i vrstama usluga na visokom nivou i kvalitetu, uz veoma konkurentne cijene.

Sektor usluga objedinjuje tzv. tercijarni sektor; saobraćaj, trgovina, ugostiteljstvo, zanatstvo, bankarstvo i komunalna privreda te kvartarni sektor koji čine: obrazovanje, nauka, kultura, informacije, zdravstvo i socijalna zaštita.

UKUPNI PRIHODI

873

MILIONA EURA

SEKTOR USLUGA
OSTVARUJE

41%

OD UKUPNIH PRIHODA
U GRADU ZENICA

2022.

GODINA

7.959

ZAPOSLENIH

POLJOPRIVREDNI SEKTOR

Izvor: Grad Zenica, Služba za privredu i upravljanje razvojem, podaci za 2022. god.

Velike razvojne mogućnosti

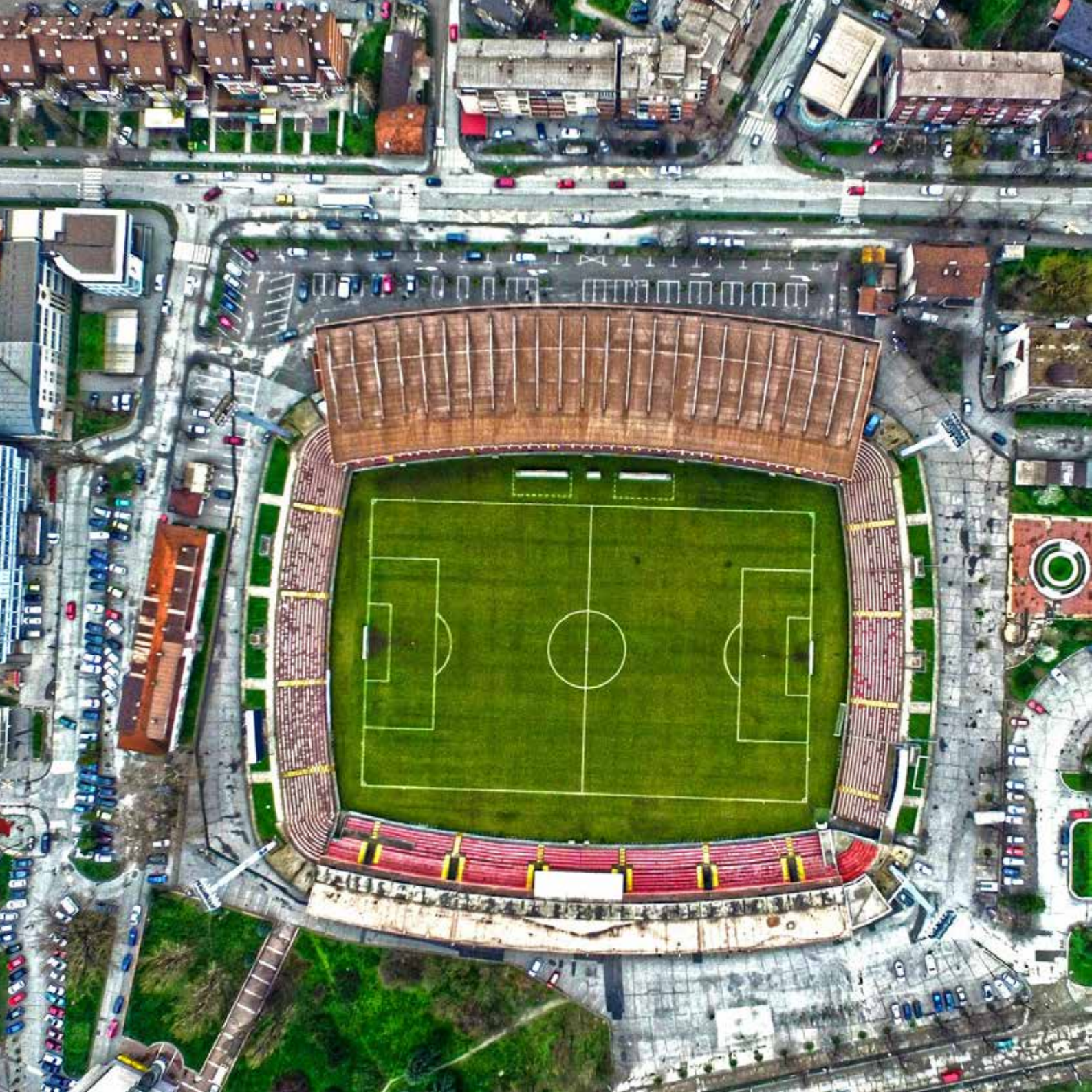
Na području grada su zastupljene različite primarne poljoprivredne proizvodnje, ali zbog usitnjenosti parcela i velikog procenta livada (51%) najviše je zastupljeno stočarstvo. Proizvodnja mlijeka je značajna zbog organizovanog otkupa i prisutnosti prerađivačkih kapaciteta (ZIM d.d.) tako da se otkupljene količine mlijeka konstantno povećavaju. Najveći otkupljivač mlijeka je „Zenička industrija mlijeka“ d.d. Zenica (60% otkupa). Zadnjih godina poljoprivredni proizvođači pokazuju interes za podizanje novih zasada voća, a posebno novih zasada maline kao i plasteničku proizvodnju povrća. Ovome doprinosi činjenica da se na ovom području pojavilo i nekoliko otkupljivača ovog voća koje imaju značajne kapacitete hladnjača i obezbijeđen plasman proizvoda u zemljama EU. Riječ je o firmama DELTA FROST Zenica (podružnica firme Deltra Trade d.o.o. Zenica) i “ESOF” Donji Vakuf.

Povećana je tendencija registracije obrta u oblasti stočarske i plasteničke proizvodnje te malinara sa zasadima na površinama većim od 5 dunuma zasada.

Struktura zemljišta

Oranice i bašte	6.365 ha
Voćnjaci	1.818 ha
Vinogradi	0 ha
Livade	7.259 ha
Ukupna obradiva površina	15.442 ha
Pašnjaci	1.178 ha
Ukupno zemljišta	16.620 ha

POSLOVNA ZONA ZENICA 1

Mogućnosti ulaganja

Poslovna zona Zenica 1 je primarno područje za privredni razvoj Grada Zenice, dom Biznis inkubatora i TechnoParka Zenica kojima upravlja Zenička razvojna agencija ZEDA. Zona obuhvata površinu od ukupno 336.427 m², od čega je 93% već u funkciji privrednih subjekata. Ostatak slobodnih površina i oblik parcela se može prilagoditi specifičnim potrebama investitora.

Privredne aktivnosti unutar poslovne zone su raznolike prirode, s tim da su najveće kompanije RM-LH, ZESTEEL, GLOVIS, FE-METALL i TREASURE iz metalnog sektora. Primarna namjena zone su proizvodne djelatnosti. Poslovna zona je locirana između poslovnog kompleksa ArcelorMittala i grada, pri čemu je infrastrukturna mreža naslonjena na mrežu infrastrukture

ArcelorMittala i ima odličnu povezanost sa željezničkim saobraćajnicama u BiH, što omogućava jednostavan protok robe. Nova gradska magistrala sa kružnim tokovima omogućava direktni pristup poslovnoj zoni sa magistralnog puta M-17 i koridora Vc – autoceste.

Poslovna Zona Zenica 1

Ukupna površina u ha	33,64
Zauzetost	93 %
Broj preduzeća u Poslovnoj zoni*	103
Cijena građevinskog zemljišta / m ²	70 KM
Vlasništvo zemljišta – Grad Zenica	100 %

Zemljište je uređeno urbanistiškim planom

Infrastruktura u Poslovnoj zoni Zenica 1 je dobro razvijena i podrazumijeva pristup elektroenergiji, vodi, tehnološkoj vodi, plinu, telekomunikaciji, kanalizaciji po konkurentnim cijenama.

Prodaja zemljišta putem licitacije - po zahtjevu investitora te veličina i oblik parcele

*Ukupan broj preduzeća u Poslovnoj zoni i Biznis inkubatoru.

4,6 ha

SLOBODNIH
POVRŠINA

70 KM

CIJENA PO m²

1671

ZAPOSLENIH

116

KOMPANIJA

Podrška razvoju poduzetništva

Agenciju ZEDA je osnovana od strane Grada Zenica 2004. godine s ciljem ekonomskog razvoja, pomoći razvoju MSP i kreiranju povoljnog ambijenta što sveukupno vodi ka razvoju zajednice ili regije.

Novi projekti su osnova za razvoj svakog grada, a značajnu ulogu u implementaciji razvojnih projekata Grada Zenice ima upravo Agencija ZEDA.

Za 16 godina djelovanja ZEDA je implementirala, bila partner i sufinansijer na desetine projekata iz oblasti: razvijanja i promocije poduzetništva, kreiranja povoljnih uslova za domaća i inostrana ulaganja u privredu, jačanja konkurentnosti i izvoznih potencijala MSP, izgradnje poduzetničke infrastrukture i ambijenta, uvođenja sistema za kontrolu sigurnosti proizvoda, ekologije - održivi razvoj i energetska efikasnost, ljudskih resursa, turizma i sl.

Agencija ZEDA i Grad Zenica kontinuirano razvijaju različite mehanizme podrške unaprjeđenja privrede i stvaranja povoljnog poslovnog ambijenta.

U okviru Agencije ZEDA djeluje Laboratorija za ispitivanje sigurnosti proizvoda - LIND, jedina u BiH laboratorija ove vrste koja putem ispitivanja sigurnosti proizvoda vrši direktnu podršku našim proizvođačima, prvenstveno izvozcima na način da njihovi proizvodi imaju dodatnu vrijednost, odnosno da su u skladu s evropskim normama. Također, ZEDA upravlja Biznis inkubatorom Zenica koji je generator razvoja novih preduzeća i radnih mjesta. Godine 2016. osnovan je Impulsni kreativni centar – razvojni centar čija osnovna namjena jeste da bude pokretačka snaga razvoja preduzetništva, a samim tim i startup zajednice u Zenici te IT sektora. U toku je uspostava Centra za podršku poduzetnicima i investitorima - BusinessPoint Zenica koji će biti smješten u Agenciji ZEDA te će podrazumijevati mjesto na kojem se promovišu kapaciteti zeničke privrede, programi poticanja zapošljavanja i bit će kontaktna tačka domaćih privrednika i investitora. Od 2018. godine ZEDA upravlja Poslovnom zonom Zenica 1 u kojoj djeluje više od 80 preduzeća, a Grad Zenica i ZEDA aktivno rade na stvaranju uslova za uvođenje novih i razvijanje postojećih preduzeća u Poslovnoj zoni Zenica 1.

Grad Zenica i Agencija ZEDA će i u budućnosti aktivno raditi na kreiranju povoljnih uslova za poslovanje i razvoj MSP, jačanju kompetencija mladih i (ne) zaposlenih te općenito podsticati razvoj grada Zenice kreirajući lokalne promjene konkretnim, operativnim rezultatima.

VIZIJA

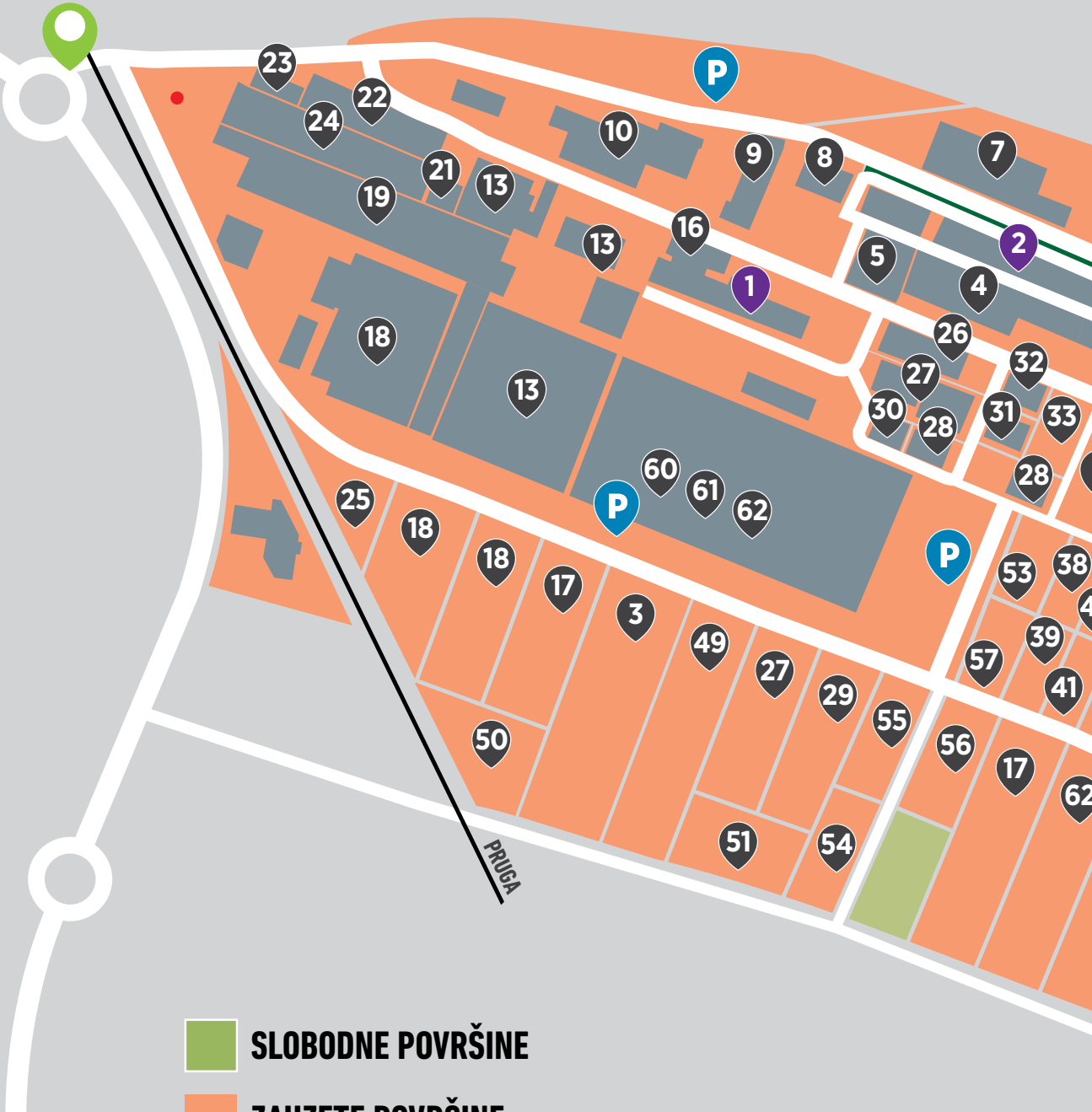
Agencija ZEDA, instrument Grada Zenice za stvaranje sredine mladih poduzetnika, konkurentne radne snage i dinamičnog poslovnog okruženja.

MISIJA

Stvaranje uslova za razvoj dinamičnog poslovnog okruženja, razvoj poduzetničke infrastrukture objedinjavanjem i usmjeravanjem materijalnih, ljudskih i finansijskih resursa, u cilju povećanja zaposlenosti, unaprjeđenja životnog standarda i privlačenja domaćih i stranih investitora.

CENTAR GRADA

ULAZ U ZONU

 SLOBODNE POVRŠINE

 ZAUZETE POVRŠINE

M - 17 / AUTOCESTA A1

ZENIČKA RAZVOJNA AGENCIJA ZEDA	1
BIZNIS INKUBATOR ZENICA	2
PET SERVIS d.o.o.	3
DOMUS ARREDI d.o.o.	4
TERMOMATIK d.o.o.	5
ŽALUZINE STYLE d.o.o.	6
RM-LH d.o.o.	7
U.O. GRAFORAD	8
KOBIĆ AUTO d.o.o.	9
ZE STEEL d.o.o.	10
TBG BH d.o.o.	11
BEGANOVIĆ TRANSPORTI d.o.o.	12
BRACA KARIĆ d.o.o.	13
GAMS d.o.o.	14
FE METAL d.o.o.	15
A-ELING d.o.o. / RM. GRADNJA d.o.o.	16
NADINEX d.o.o.	17
ITC d.o.o.	18
TREASURE d.o.o.	19
AHSUN d.o.o.	20
MELIGRAF PRINT d.o.o.	21
INTERPLASTICA d.o.o.	22
LEPIR d.o.o.	23
OM METALI d.o.o.	24
PROMEX ORIOLIK d.o.o.	25
INTERCOM d.o.o.	26
FEDI d.o.o.	27
GLOVIS d.o.o.	28
DUST COMPANY d.o.o.	29
DIZDAREVIĆ	30
ZEBRA LINE d.o.o.	31
PLAN PLUS d.o.o.	32
TERMIKA d.o.o.	33
ALMY TRANSPORT d.o.o.	34
M.M. PROGRES d.o.o.	35
EMPRES d.o.o.	38
ASTRA SPED d.o.o.	39
MAJA GRADNJA d.o.o.	40
GRAFIT FAME d.o.o.	41
DES DIZAJN d.o.o.	42
TEHNOMETAL d.o.o.	43
SIMS LIM d.o.o.	44
P.O. LAMSAR GLASS	45
AES PROMET d.o.o.	46
TIPING d.o.o.	47
Setim Behadarević	48
TAPAS d.o.o.	49
UNITRADE d.o.o.	50
RM COMPANY d.o.o.	51
PRO TRUCK d.o.o.	52
LINDAPEK d.o.o.	53
MAX TRGOVINE d.o.o.	54
Setim	55
Sigma-SK d.o.o.	56
Haris Hećimović	57
GRADIZ d.o.o.	58
ALTEA d.o.o.	59
AMERTRANS d.o.o.	60
FEMA GROUP d.o.o.	61
GRADIZ d.o.o.	62
GAMSA d.o.o.	63

BIZNIS INKUBATOR ZENICA

Generator razvoja novih firmi

- Identifikacija poslovnih mogućnosti i procjena poslovnih ideja (biznis planiranje).
- Stalna podrška poduzetnicima putem poslovnog savjetovanja i zajedničko rješavanje problema.
- Uvezivanje s finansijskim institucijama.
- Tehnička podrška svim korisnicima Inkubatora.
- Promocija korisnika koju će raditi Agencija prilikom promovisanja Inkubatora.
- Predstavljanje korisnika i njihovih proizvoda i usluga na web stranici Agencije.
- Informacije o sajmovima na lokalnom i internacionalnom nivou.
- Informacije o dostupnim fondovima namijenjenim za podršku MSP sektoru.

Pokretanje Biznis inkubatora u Zenici jedan je od prioriternih projekata u Strategiji razvoja poduzetništva i MSP-a i predstavlja jedan od prvih koraka njene implementacije.

Upravljanje Biznis inkubatorom Grad Zenica je povjerio Zeničkoj razvojnoj agenciji ZEDA. Formiranjem Biznis inkubatora u Zenici želja nam je, našim građanima stvoriti optimalne uslove za realizovanje poslovne ideje i njihov poslovni poduhvat svesrdno podržati, ponajprije u početnoj fazi kada je i najpotrebnije.

Biznis inkubator Zenica nudi kombinaciju usluga, a sve one omogućavaju brz i uspješan poslovni razvoj. Naš osnovni cilj je da se u Zenici pobudi poduzetničko razmišljanje, razvija poslovna kultura, pospješuje samozapošljavanje i nastanak novih preduzeća.

45

KOMPANIJA

178

ZAPOSLENIH

BUSINESSPOINT ZENICA

Centar za podršku poduzetnicima i investitorima

Ovaj Centar je mjesto na kojem se domaćim preduzećima pruža cijeli set usluga:

- > pružanje informacija o zeničkoj privredi
- > promocija potencijala zeničke privrede
- > pružanje informacija o postojećim profesionalnim uslugama na nivou grada
- > pružanje informacija o načinu pokretanju biznisa
- > organizovanje edukacija za pokretanje biznisa
- > organizovanje programa prekvalifikacije i dokvalifikacije
- > internacionalizacija poslovanja lokalnih privrednika kroz posjetu sajmovima

Sve ove aktivnosti imaju za cilj unaprijediti kompletan sistem informisanja i komunikacije te ojačati partnerstva i saradnju između lokalne administracije i poduzetnika.

Centar za podršku poduzetnicima rezultat je učešća Agencije ZEDA u EU Pro-Local programu zajedno sa partnerima - Gradom Zenicom i Udruženjem poslodavaca Zenica. Ovaj Centar je smješten u Poslovnoj zoni Zenica 1 u zgradi Agencije ZEDA i zvanično je otvoren u septembru 2018. godine

BusinessPoint Zenica predstavlja jedinstvenu fizičku i online platformu za jačanje saradnje lokalnih partnera koji djeluju u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja: Grada Zenice, Agencije ZEDA i Udruženja poslodavaca Zenica.

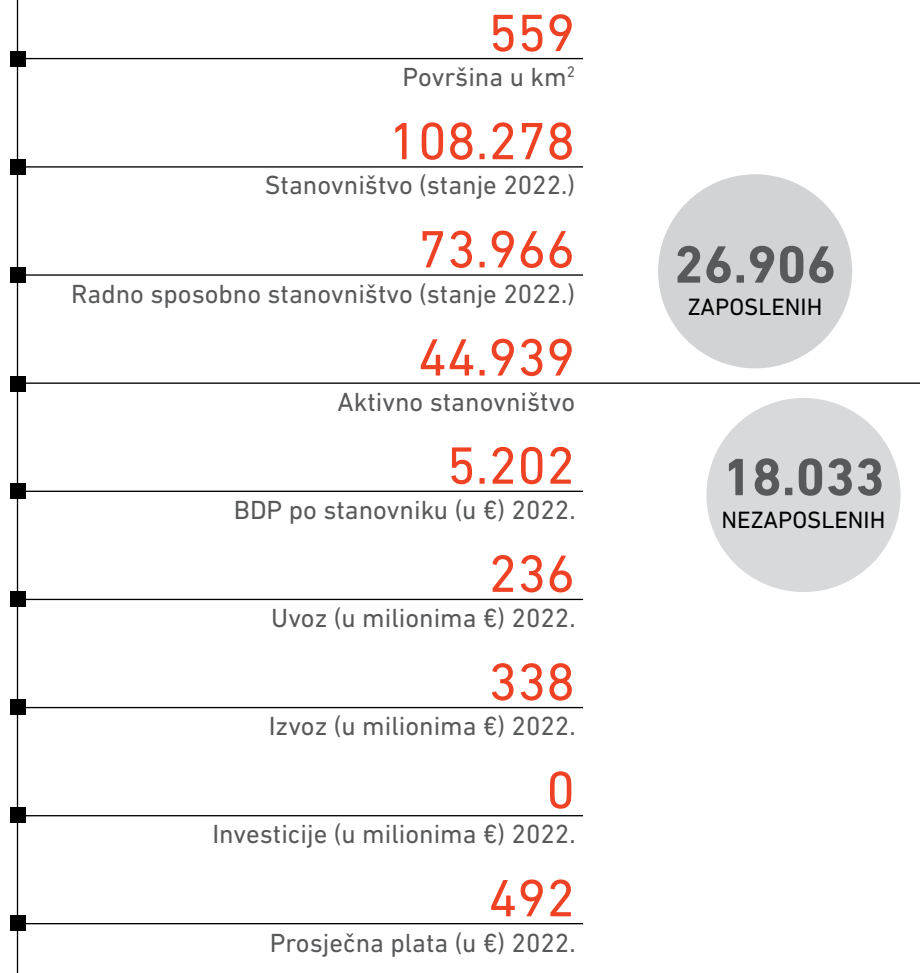
BusinessPoint - Centar za podršku poduzetnicima je prva kontakt tačka koja potencijalnim investitorima omogućuje da sve informacije potrebne za investiranje od procesa registracije do dobivanja dozvola i sličnih procedura neophodnih za poslovanje dobiju na jednom mjestu. Osnovni zadatak ovog Centra jeste da investitorima olakša proces investiranja u Zenicu.

BusinessPoint je mjesto na kojem se promovišu kapaciteti zeničke privrede, programi poticanja zapošljavanja te se povezuju investitori sa domaćim privrednicima s ciljem ostvarivanja zajedničkih projekata i poslovanja, međusobnih partnerstava i proširenja saradnje.

EKONOMSKI POKAZATELJI

Pregled

EKONOMSKI POKAZATELJI

Pregled

UČEŠĆE ZENICE U UKUPNOM UVOZU/
IZVOZU U ZE-DO KANTONU

24,6%
UVOZ

33,15%
IZVOZ

UČEŠĆE ZENICE U UKUPNOM UVOZU/
IZVOZU U FEDERACIJI BIH

3,06%
UVOZ

6,94%
IZVOZ

Izvor: <http://fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/istrazivanja-i-analize>

Prosječne mjesečne bruto i neto zarade po radniku u posmatranim
djelatnostima

Područje	Bruto plata u KM	Neto plata u KM
Prosječna plata u prerađivačkoj industriji (drvena, metal.)	1126	700
Prosječna plata u sektoru informacija i komunikacija	2324	1479

Izvor: RC baza podataka, web: <https://boniteti.ba/faces/users/layoutIP.xhtml>

Prosječne mjesečne plaće
u gradu Zenica

1.495 KM
BRUTO PLAĆA

967 KM
NETO PLAĆA

Izvor: <http://fzzpr.gov.ba>

143,61 %
POKRIVENOST
UVOZA IZVOZOM

+202
TRGOVINSKI BILANS
(milliona KM)

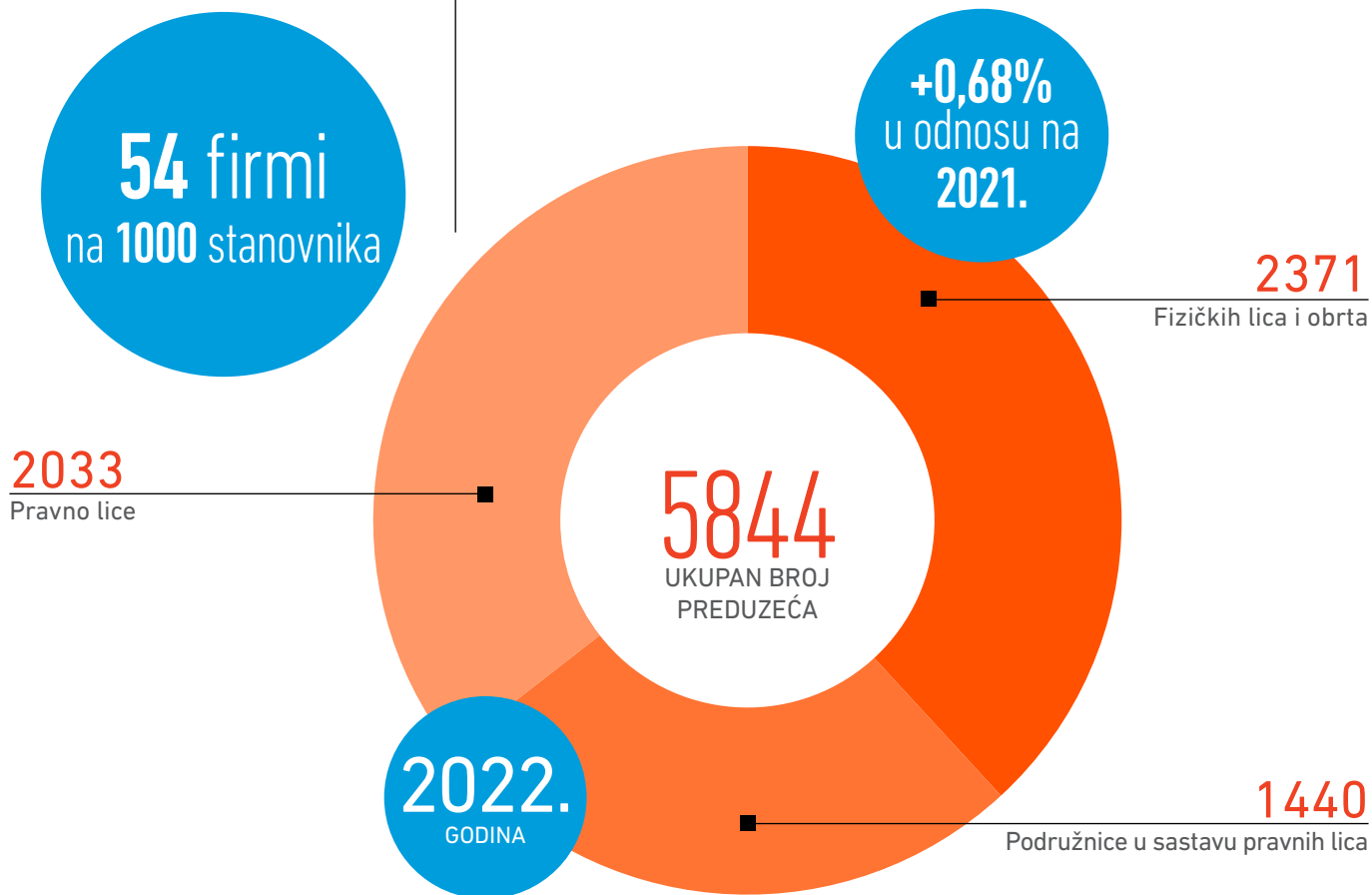
Izvor: <http://fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/istrazivanja-i-analize>

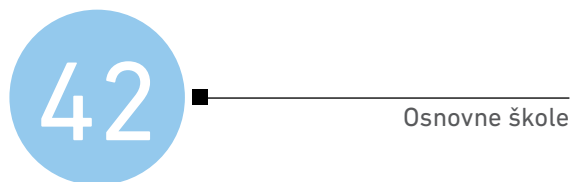
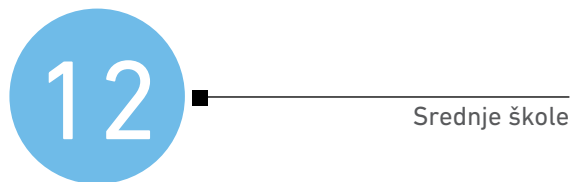
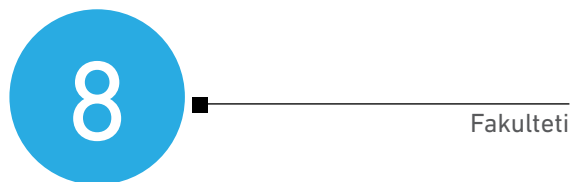
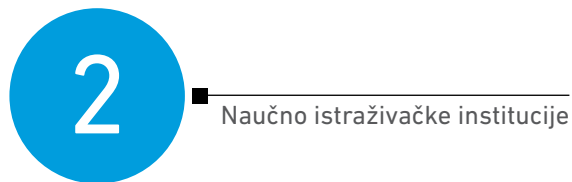

POSLOVNI SUBJEKTI

Izvor: <http://www.fzzpr.gov.ba/bs/pubs/3/3/publikacije>

Broj registrovanih poslovnih subjekata

OBRAZOVANJE

Naučne i obrazovne institucije

Grad Zenica je regionalni obrazovni centar sa razvijenom mrežom predškolskog, osnovnog, srednjeg, univerzitetskog, dodiplomskog i postdiplomskog obrazovanja.

U Zenici djeluje 10 ustanova (7 privatnih) za predškolski odgoj koje pohađa 610 djetete.

Osnovno obrazovanje je organizovano u 42 škole, od čega je 18 osnovnih i 24 područne škole. U školskoj 2021/2022. godini 9.828 učenika je pohađalo osnovne škole.

Oblast srednjeg obrazovanja grada Zenica se odvija u 12 škola (Prva gimnazija, Druga gimnazija, KŠC "Sveti Pavao" Opća gimnazija, Ekonomska škola, Medicinska škola, Tehnička škola, Srednja mješovita škola, Mješovita srednja industrijska škola, Mješovita srednja škola, Međunarodna srednja škola, Srednja škola za stručno obrazovanje i radno osposobljavanje). U školskoj godini 2021/2022. je 3.885 učenika je pohađalo srednješkolsko obrazovanje.

Grad Zenica kao univerzitetski grad ima 8 fakulteta, koje je u školskoj godini 2021/2022. pohađalo 2.727 studenata. Univerzitet u Zenici pruža odlično obrazovanje studentima kroz različite smjerove dodiplomskog i postdiplomskog obrazovanja.

UNIVERZITET U ZENICI

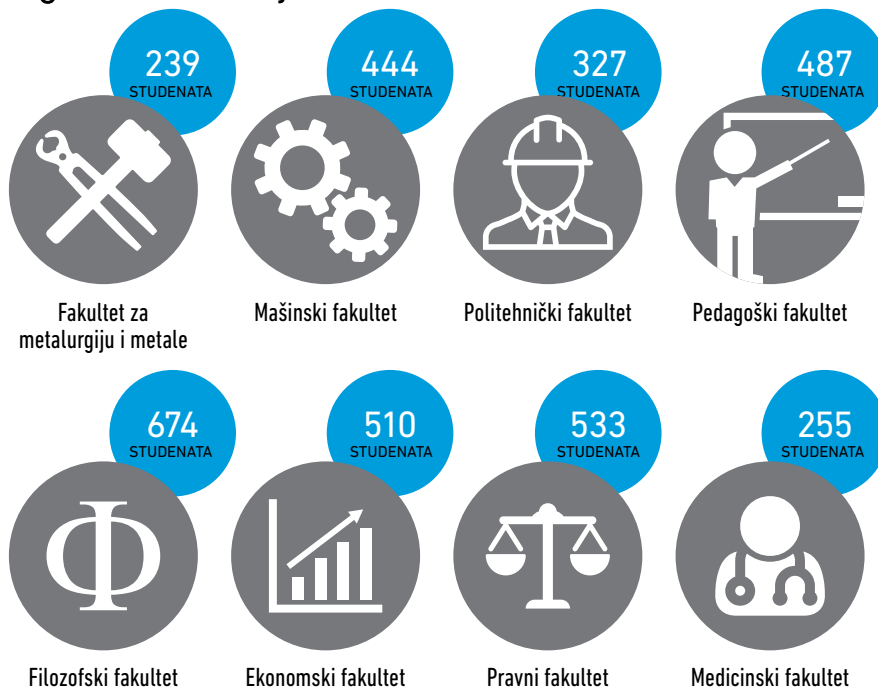
Historija visokog školstva u Zenici počinje osnivanjem Visoke tehničke škole, koja 1961. godine prerasta u Metalurški fakultet, koji je djelovao u sklopu Univerziteta u Sarajevu.

Mašinski fakultet je osnovan 1977. godine i od tada su ta dva fakulteta bili okosnica visokog obrazovanja u Zenici, koji su decenijama bili izvor brojnih stručnih kadrova.

U postratnim godinama u Zenici se otvara niz fakulteta kao isturenih odjeljenja s drugih univerzieta (Sarajevo i Tuzla), čime je udaren temelj osnivanju Univerziteta u Zenici.

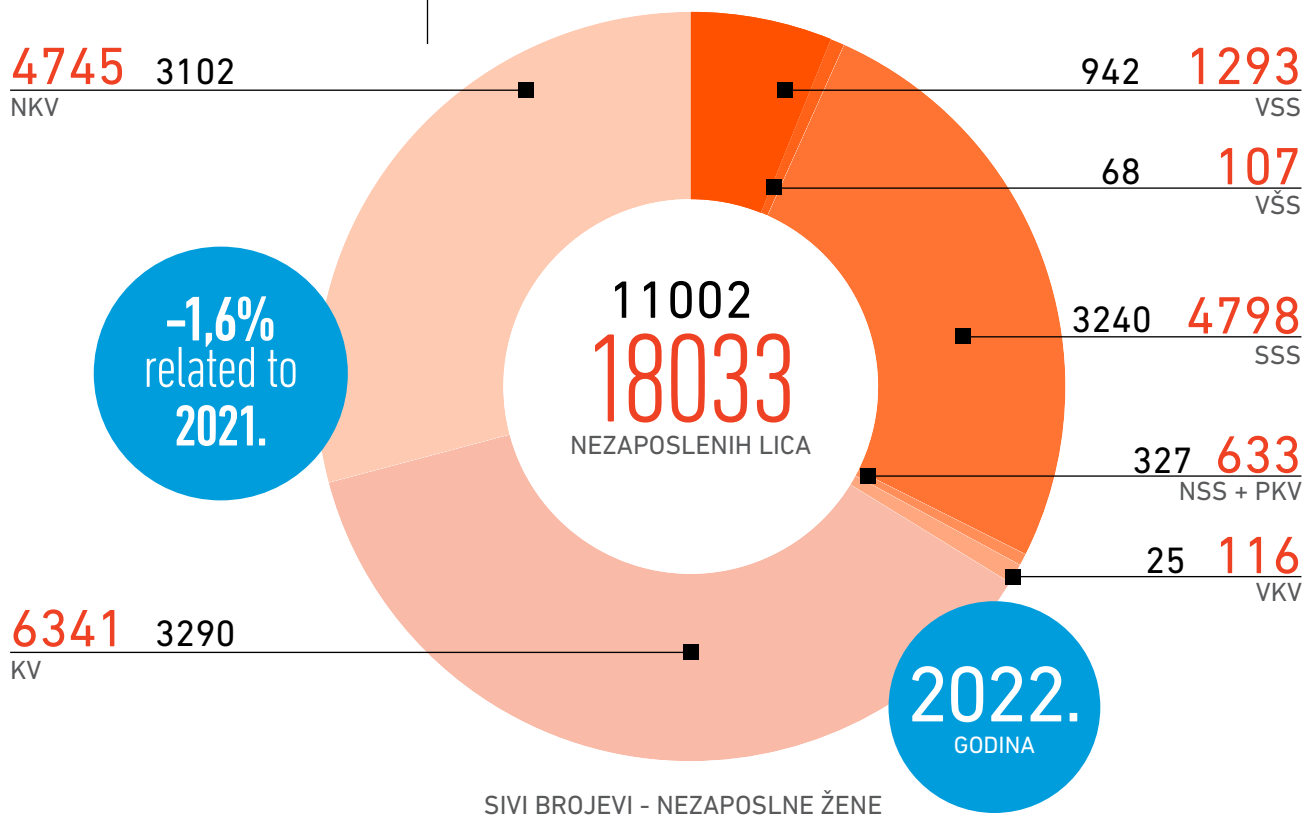
Univerzitet u Zenici je formiran 18. oktobra 2000. godine Odlukom Skupštine Zeničko - dobojskog kantona.

Organizacione jedinice

DOSTUPNA RADNA SNAGA

Prema nivou obrazovanja

POTICAJI

Pogodnosti za investitore

POTICAJI KOJE NUDI GRAD ZENICA

Agencija za promociju stranih ulaganja BiH (FIPA):

http://www.fipa.gov.ba/informacije/povlastice/strani_investitori/default.aspx?id=141&langTag=en-US

Zeničko-dobojski kanton

<https://zdk.ba/javni-pozivi/item/6375-javni-pozivi-ministartva-privrede>

Federacija BiH

<http://www.fzzz.ba/portal/ckFinderFiles/files/Projekti/2019/Program%20sufinansiranja%20zaposljavanja%202019.pdf>

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH:

<http://rap.mvteo.gov.ba/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Odluka o građevinskom zemljištu

Odlukom o građevinskom zemljištu općine Zenica "Službene novine općine Zenica" broj:4/07 – prečišćen tekst, 2/08, 5/08...1/14 i "Službene novine Grada Zenica" broj: 2/15, 2/16, 3/17 i 2/18 propisane su olakšice za investitore prilikom gradnje proizvodnih i objekata, a koje se odnose na plaćanje naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za pogodnosti (renta).

Kod izgradnje proizvodnih objekata objektu investitoru se umanjuje iznos naknade za uređenje građevinskog zemljišta i to:

- > 40% za proizvodni prostor do 1.000 m²
- > 60% za proizvodni prostor preko 1.000 m²
- > 30% za izgrađene pomoćne objekte

Naknada za pogodnosti (renta) kod izgradnje proizvodnih objekata se utvrđuje po jedinstvenoj stopi utvrđenoj za V zonu i iznosi 20 KM/m².

Kod izgradnje proizvodnih objekata (prostora) investitorima je omogućeno plaćanje na rate. Kod poslovnih objekata investitorima se daje mogućnost obročnog plaćanja naknade ukoliko su iznosi pomenutih naknada veći od 50.000,00 KM.

Odluka o komunalnim taksama

Od obaveze plaćanja komunalne takse oslobođeni su obrtnici koji obavljaju djelatnost utvrđenu Uredbom o zaštiti tradicionalnih i starih obrta, kao i obrtnici koji obavljaju djelatnost „kućna radinost“ u smislu zakona o obrtu i srodnim djelatnostima.

Od obaveze plaćanja komunalne takse su oslobođeni privredni subjekti koji zapošljavaju najmanje 50% lica s invaliditetom, a imaju najmanje 10 zaposlenih.

Privredna društva i obrti, koji se prvi put registruju za obavljanje proizvodne djelatnosti su oslobođeni plaćanja obračunate komunalne naknade za period od 2 (dvije) godine, od dana registrovane djelatnosti, što se smatra doprinosom Grada razvoju poduzetništva.

Od obaveze plaćanja komunalne takse oslobođena su fizička lica koja prvi put registruju samostalnu djelatnost na području grada Zenica.

KOMUNALNE USLUGE

Operativni troškovi poslovanja

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Manja tarifa MT - **0,0745 KM/kWh - 0,1195 KM/kWh**

Visoka tarifa VT - **0,1489 KM/kWh - 0,2391 KM/kWh**

VODA I KANALIZACIJA

Proizvodni industrijski objekti i obrti - **1,55 KM/m³ + 6,83 KM**

Poslovni prostori i ostali obrtnici (neproizvodna djelatnost) - **1,55 KM/m³ + 6,83 KM**

Ustanove - povlašteni potrošači - **1,26 KM/m³ + 4,70 KM**

DALJINSKO GRIJANJE

Poslovni prostori bez mjerača toplotne energije - **4,00 KM/m²**

Poslovni prostori sa mjeračem toplotne energije kalorimetrom - **115,32 KM/MWh + paušal**

ODVOZ SMEĆA

Za različite vrste potrošača - **0,40KM/m² - 0,80KM/m²**

Kontejnerski odvoz - deponovanja smeća - **28,00 KM/m³**

Smeće, industrijski otpad - **33,00 KM/m³**

FIKSNI TELEFON

Cijena poziva prema fiksnim mrežama (prosjeak) - **0,048 KM/min**

MOBILNI TELEFON

Prosječna cijena kod telekom operatera u BiH - **0,20 KM/min**

INTERNET

brzine do 10 /1 Mb/s - **30 KM**

brzine do 100/8 Mb/s - **100 KM**

GORIVO

DIZEL

2,71 KM

BENZIN

2,66 KM

USPJEŠNE PRIČE

Investitori govore

GRAFIT FAME

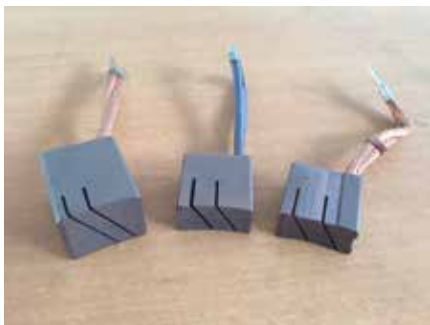
Jedan od korisnika Biznis inkubatora Zenica koji je zakoračio u završnu fazu inkubacije je preduzeće „GRAFIT FAME“ d.o.o. Zenica koje se bavi proizvodnjom proizvoda od grafita za potrebe industrije. Ovo preduzeće bavi se mašinskom obradom vještačkog grafita. Grafit FAME proizvodi grafitne četkice za elektromotore, grafitne klizače za oduzimače struje kod šinskih kranova, grafitne grijače za vakum peći, grafitne ležajeve i brtve kod vodenih pumpi, grafitna krilca za rotacione kompresore i muzilice, grafitne sklopove kod vakum ventila, grafitne stabilizatore tračnih testera i druge proizvode od grafita prema skici ili uzorku.

Na čelu ovog preduzeća je Faruk Baručija (57), elektrotehničar po struci koji živi i radi u Holandiji.

–“Upravo ove poslove radim u Holandiji, te znajući da je ova djelatnost malo ili nikako zastupljena u BiH, odlučio sam se da osnujem preduzeće u BiH. Porijeklom sam iz Zenice, gdje imam rodbinu i prijatelje, koji su me upoznali sa olakšicama koje nudi Inkubator. Vrlo smo zadovoljni pomoći koju nam je pružila ZEDA kako u pogledu povoljnog zakupa, tako i u pogledu promocije našeg preduzeća, te mnogim obavještenjima o tenderima, finansijskim pogodnostima i drugim informacijama potrebnim jednom malom preduzeću” – rekao je Baručija čije preduzeće će tokom ove godine napustiti Inkubator jer je dovoljno ojačalo da svoje mjesto može ustupiti onima koji će napraviti početne korake u biznisu. U međuvremenu, Grafit FAME je kupilo jednu od parcela u Poslovnoj zoni Zenica 1 gdje planira izgraditi objekat i preseliti se, te nastaviti poslovanje.

Kada se osvrnu unatrag, bilo je ovo uspješnih pet godina s mnogo prepreka koje su uspješno prešli. Ipak, naglašava da je najteže bilo upravo na samom startu. Mnogo toga je ostvareno u međuvremenu, a najbolje tek slijedi, a to znači izgradnju vlastitog prostora za poslovanje.

–.Cijenim da ćemo u budućnosti moći pružiti usluge i domaćoj industriji u mnogo većoj mjeri nego što je sada slučaj. Naši kupci su oko 90% iz inostranstva, a svega do 10% domaća preduzeća” – rekao je Baručija.

USPJEŠNE PRIČE

Investitori govore

ORLANDO - SAMEL - NAMJEŠTAJ

Uspostavljanje Biznis inkubatora Zenica počelo je 2004. godine, a prvi stanari počeli su proces inkubacije 2006. godine kada su u njemu zaživjele prve poslovne ideje. Osnovao ga je Grad Zenica s ciljem podrške početnicima u biznisu da uz što manje troškove realizuju svoju poslovnu ideju.

Povjeren je Agenciji ZEDA na upravljanje i od tada pa do danas, dočekuje jedne, a ispraća druge biznise, ljude s velikim očekivanjima, ambicijama i nadama, one koji su se odlučili da kreiraju radno mjesto sebi i drugima.

Procenat uspješno ostvarenih poslovnih ideja u Biznis inkubatoru Zenica iznosi više od 90 % što je fantastično i pokazatelj da su ideje onih koji započinju svoje poslovanje u Inkubatoru, perspektivne, realne, održive, da idu razvojnog putanjom ali to znači da su i mehanizmi podrške u skladu sa potrebama privrednika početnika.

Kako se Inkubator nalazi u Poslovnoj zoni Zenica 1 koja je poznata kao grad firmi, od velikog je značaja što su početnici u biznisu okruženi onima koji uveliko plove u poslovnom svijetu pa često imaju priliku i saradivati sa razvijenima od sebe, ali i sa drugim stanarima Inkubatora. Međusobno se umrežavaju, sklapaju parnerstva, preporučuju jedni druge i iz mjeseca u mjesec njihove ideje postaju sve perspektivnije.

Jedan od 43 korisnika Biznis inkubatora Zenica je preduzeće „ORLANDO-SAMEL-NAMJEŠTAJ“ d.o.o. koje se bavi proizvodnjom tapaciranog namještaja po mjeri.

Samel Avdić (40), vlasnik ovog preduzeća, diplomirani kriminalista po struci, dugi niz godina proveo je u Njemačkoj i Sjedinjenim Američkim Državama, a potom se u rodni grad vratio kako bi pokrenuo biznis i kreirao radna mjesta.

„ORLANDO-SAMEL-NAMJEŠTAJ“ d.o.o. već na samom početku zaposlio je 9 radnika, a planovi su veliki.

– „Planiramo povećati obim proizvodnje, povećati broj radnika, naći klijente na inostranom tržištu i intenzivirati tu saradnju. Iako smo tek na početku, možemo se pohvaliti da smo u kratkom vremenskom periodu stekli zadovoljne klijente, a težimo ka povećanju klijenata kako na našem tako i na inostranom tržištu“ – rekao je Samel.

KVALITET ŽIVOTA

Grad ugodan za život

KVALITET ŽIVOTA

Grad ugodan za život

KORISNE INFORMACIJE

Banke, računovodstvo i notari

BANKE

- > ADDIKO BANK D.D.
- > ASA BANKA
- > BOSNA BANK INTERNATIONAL D.D.
- > INTESA SANPAOLO BANKA D.D. BiH
- > PROCREDIT BANK D.D.
- > RAIFFEISEN BANK D.D. BiH
- > RAZVOJNA BANKA FEDERACIJE BiH
- > SPARKASE BANK D.D.
- > UNICREDIT BANK D.D.
- > UNION BANKA D.D.
- > ZIRAATBANK

RAČUNOVODSTVENI SERVISI

- > A&H d.o.o.
- > ABACUS PLUS d.o.o.
- > AESC d.o.o.
- > AGAN-KOMERC d.o.o.
- > AKTIVA PLUS d.o.o.
- > ASA-Commerce d.o.o.
- > BILANS plus d.o.o.
- > BRKIĆ KNJIGOVODSTVO d.o.o.
- > BS BIRO d.o.o.
- > CHRONOS d.o.o.
- > ELA-FIN d.o.o.
- > ETIC d.o.o.
- > EXPERT d.o.o.
- > HANI EKONOMIK D.O.O.
- > HM BIRO ZENICA, D.O.O.
- > INTERCONS d.o.o.
- > KLM d.o.o.
- > KNJIGOVODSTVO Zenica d.o.o.
- > KONTAKT d.o.o.
- > LCA d.o.o.
- > LIBERZEN-KOMERC D.O.O.
- > Lija d.o.o.
- > ORECONS & AUDIT d.o.o.
- > RAČUNOVODSTVENI BIRO d.o.o.
- > RAČUNOVODSTVO D.O.O.
- > RADIUS d.o.o.
- > RECONT , d.o.o.
- > REVICUS d.o.o.
- > REVIDENT d.o.o.
- > SINKO KNJIGOVODSTVO d.o.o.
- > UNIJA PLUS d.o.o.
- > VIRAGO d.o.o.

NOTARI

- > Dilber Elza
- > Pivić Ramiz
- > Sarvan Sabira
- > Suljević Nermina
- > Terzić Marinko
- > Živojević Admir

GRAD ZENICA

Služba za privredu, gradsku imovinu i
upravljanje razvojem

Edina Hodžić

Pomoćnica Gradonačelnika

Trg BiH 6, 72000 Zenica

Tel: 032 447 760

Fax: 032 447 761

Email: edina.hodzic@zenica.ba

www.zenica.ba

Zenička razvojna agencija ZEDA

Senad Pašalić

Direktor Agencija ZEDA

Poslovna zona Zenica 1

Zmaja od Bosne bb, 72000 Zenica

Tel: 032 449 410

Fax: 032 449 415

Email: info@zeda.ba

www.zeda.ba

EKOLOŠKA IZJAVA

Strategija razvoja Zenice obuhvata oblast životne sredine, za koju je postavljen cilj: "Čist zrak, voda, tlo, efikasno korištenje energije, održivo upravljanje otpadom i održivo korištenje i upravljanje okolinom."

Dostizanje ovog cilja podrazumijeva provođenje niza aktivnosti koje vode ka poboljšanju životne sredine. Grad Zenica je opredijeljen da dostigne postavljeni cilj i na taj način zadovolji kompleksne zahtjeve održivog razvoja i osigura zdravu životnu sredinu za današnje ali i buduće generacije.

**GRAD
ZENICA**

